

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשרים ושבע

היכל
שלישי

מאמר

שוש תשיש ותגל העקרה

תקע"ב

מכ"ק אדמו"ר הזקן

הרב רבי שניאור זלמן מליאדי

(בעל התניא והשו"ע)

זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וחמש לבריאה

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילד מנחם מענדל שיחי

לרגל ה„אָפּשערעניש“ שלו ט"ז מנחם-אב, ה'תשס"ה

ולזכות אחיו חיים צבי הירש שיחי

נדפס על ידי הוריו

הרה"ת ר' שניאור זלמן וזוגתו מרת חנה שיחי שפירא

זקניו

הרה"ת ר' יהודא לייב וזוגתו מרת תרצה שיחי שפירא

הרה"ת ר' משה הלוי וזוגתו מרת מנוחה קריינדל שיחי קליין

הרה"ת ר' ליפמאן וזוגתו מרת חנה שיחי שפירא

הרה"ח ר' אלתר יששכר דוב הלוי וזוגתו מרת רבקה שיחי ליבערמאן

הרה"ח ר' אברהם אליעזר הלוי וזוגתו מרת פעשע לאה שיחי קליין

הרה"ת ר' שמעון וזוגתו מרת אסתר שיחי גאָלדמאַן

נקבה בלבד לפי שבעצמו מעוררם, דים לעוררם בבחי' אהבה זוטא ואינם ראויים יותר אבל בגילוי הארת עצמותו ית' שלמעלה מהשתל* אזי מתמתקים כל הדינים ואזי יצווה חסדו לעוררם מלמעלה גם כי אין אתדל"ת כלל באופן היותר יאות והיותר טוב דהיינו בבחי' אהבה רבה הנק' בשם זכר כנ"ל.

וזהו שוש תשיש ותגל העקרה בקיבוץ בניה כו' כי הנה מבואר למעלה ענין השמחה שהוא התגלות פנימיות החיות הצפון ונעלם תמיד שבעת שמחתו הוא מתגלה החוצה ולמעלה היינו המשכות והתגלות א"ס ב"ה הסכ"ע, כנודע שסובב אין פי' שמקיף מלמעלה אלא שהוא בבחי' העלם ואמנם לפעמים כשנמשך מהעלם אל הגילוי וכמ"ש יאר ה' פניו אליך פי' פנימיותו וזהו ענין השמחה והמתקות כל הדינים והגבורות והצמצומים הראויים להיות עפ"י קו המדה שמגביל כל דבר בגבולים ובצמצומים כנודע כו' בחי' זו הוא למעלה מקו המדה כידוע שהוא ית' א"ס ואין לו תחילה ואין לו תכלה כו'.

וזהו שוש תשיש אם כפי' הא' שוש תשיש אתה בשמחתך והוא ענין התגלות פנימיות אלקותו ית' מההעלם אל הגילוי אזי מזה ימשך להיות תגיל העקרה זו כנס"י שנק' עקרה בזמן שאין אתדל"ת מלמטה ואינה יוכל להזריע תחילה זולת מה שמקבלת מלמעלה מזרע האיש ואז אינה יולדת אלא נקבות שהוא בחי' אהבה זוטא ולכן אינה שמחתה, וכ"ז אינו אלא כשהנהגה הארה* מלמעלה הוא עפ"י קו המדה אבל בהגלות נגלות הארת עצמותו ית' מלמעלה מקו המדה שזהו וענין שוש תשיש כפי' הא' כנ"ל אזי יומשך להיות תגל העקרה, ובמה בקיבוץ בניה לתוכה, ופי' בני' היינו זכרים דהיינו תחת אשר מקדם לא היתה אלא נקבות עתה יתהפכו לזכרים דהיינו שמאבה זוטא שיהי' להם ע"מ לקבל פרס יתהפך להיות להם אה"ר בענין מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ ולכן תגל העקרה מההולדה חדשה זו הנפלאה ביותר.

וזהו שמסיים עוד אח"כ בשמחה כלומר ע"י מה ולמה נהיתה כן שגם שאין אתדל"ת מלמטה אעפ"כ מולדת אה"ר הלא מהראוי אם איש מזריע תחילה להיות נקיבה כו' ולזה אמר בשמחה כלומר כי אין [זה] אלא עפ"י קו המדה אבל ע"י השמחה מתמתקים כל הדינים כו' וגם לפי' הב' יתכן דתשיש הוא פועל יוצא ופי' תשיש ותגל העקרה ובמה בקיבוץ בני' כו' וע"י מה בשמחה ששמח הוא ית' כמ"ש יאר ה' פניו אליך כו'.

SOS TOSIS VEVESEGEIL HOAKORO—5572

Copyright © 2005 by

“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 774-4000 / Fax 774-2718

Order Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / Fax 778-4148

www.kehotonline.com

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch, Inc.

All rights reserved.

Manufactured in the United States of America

נסדר בדפוס „עמפיינער פרעסס“ ע"י מרדכי ליב בן פיגא ויוסף יצחק בן ברכה
Empire Press, 550 Empire Blvd., • Brooklyn, N.Y. 11225 • (718) 756-1473 / Fax (718) 604-7633

נדפס בדפוס „דע פרינט האוז“

The Print House, 538 Johnson Ave., • Brooklyn, NY 11237 • (718) 628-6700 / Fax. (718) 628-6900

יאר ה' פניו אליך: נשא ו, כה.
הארה: כ"ה בהכת"י.

מהשתל": בהכת"י: מהשם ית'. וניכר שהוא
טעות המעתיק.

באור כ"ח* ויותר טוב לו ביטול במקור החיים מהנות מזיו והארה א' בלבד שבג"ע, ואהבה נפלאה כזו הוא הנק' בשם דכר* ונוקבא בעלמא דדכורא כמ"ש. והנה הולדת אהבה זו בלב איש ישראל אינה באה מלמעלה אלא ע"י קדימת אתדל"ת דווקא שבאתדל"ת נמשך אתעדל"ע ממקום גבוה מאוד נעלה עד שנתהווה הלידה מזה בחי' לזכר, וזהו אשה מזרעת תחילה בהעלאת מ"נ אזי היא גופא יולדת זכר מטפת דכורא הנמשך ע"י מ"נ שלה, אבל אם איש מזריע תחילה שאין אתדל"ת ובחי' מ"נ מלמטה כלל אלא שהאיש בעצמו ומאליו מתעורר להשפיע והיינו שה' ית' מצד עצמו כי חפץ חסד הוא מעורר לב נשמות ישראל בהופע עליהם הארה ממרום כמ"ש עד יערה עליהם רוח ממרום וכן א' החזירנו בתשובה שלימה לפניך כו' ואזי האשה יולדת נקבה כו' כלומר שההולדה שנעשה בישראל מהתעוררות זו שה' ית' מעורר מעצמו הוא בחי' אהבה זוטא שבעלמא דנוקבא והיא בחי' אהבה ע"מ לקבל פרס כלומר שעובד ה' כדי להנות מזיו השכינה בג"ע שהוא הנק' בשם פרס מלשון פרוסה כי הארה א' בלבד היא המושגת בג"ע לנשמות הנהנין מזיו אבל א'* עכ"פ מ"מ בזאת חפץ דווקא כי אהבתו הוא בבחי' לגרמי' שיהי' הוא נהנה ומרגיש תענוג ואין לו חפץ בנסתרות לאשתאבא בגופא דמלכא וליבטל באורו ית' כי מה לו בהתכללות זאת עם היותה במקום רם ונשא מאד אבל ביותר* הוא יתבטל לו ממציאיותו ולא ירגיש מאומה ומסתפק במועט יותר לקבל רק מהארה א' ובלבד שנהנה הוא כו' ואהבה זו קטנה בערך ולכן נק' בשם נקבה א' שאין לה קיום כי מיד אחר התפילה חולפת ועוברת ועוד דנשים דעתן קלות ובחי' אהבה זו היא בדעה קלה שמדחה* חיי עולם מקור החיים ובוחר לעצמו חיי ג"ע שהוא רק מהארה א' בשביל לגרמי' שלו, כו' וכ"ז מפני שהאיש מזריע תחילה שההארה מלמעלה היא בלי קדימת אתדל"ת ואינה ממקום גבוה כ"כ ואינו פועל רק להיות אשה זו כנ"י יולדת נקבה בלבד.

והנה בזמן הזה ובבחי' זאת שאין אתדל"ת מלמטה רק שה' ית' מעורר מלמעלה ופועל ישועות בהם להיות להם בחי' אהבה כו' אזי נק' כנס"י שהוא כללות נשמות ישראל בשם עקרה היינו שאינה מולדת מעצמה ואינה מזרעת מצד עצמה אלא האיש מזריע תחילה וע"י זה יולדת היא אח"כ ואז יולדת נקבה כו'.

ואמנם כ"ז הוא עפ"י השתלשלות היינו בחי' שנמדד עפ"י קו המדה שכך וכך ראוי שבאם שאשה כי תזריע ויהי' אתדל"ת מלמטה אזי יהי' נמשך אתדל"ע מלמעלה באופן שתהי' יולדת מזה בחי' זכר כנ"ל, ואם שאין אתדל"ת מלמטה רק צ"ל אתדל"ע מצד עצמו מלמעלה אזי לא יהי' המשכת הארה כ"א* שתיכף לילד

כ"ח: כ"ה בכת"י המעתיק. וצ"ב.
 דכר: כנראה חסר כאן כמה תיבות.
 כי חפץ חסד הוא: תהלים צח, ג.
 עד יערה עליהם רוח ממרום: ישעי' לב, טו.
 א' עכ"פ: כ"ה בכת"י המעתיק. וצ"ב.
 לאשתאבא בגופא דמלכא: זח"א ריו, ב.
 ביותר הוא יתבטל לו: כ"ה בכת"י המעתיק;
 וצ"ב.
 דנשים דעתן קלות: ע"פ שבת לג, ב.
 שמדחה: תיבה זה אינה ברורה בהכת"י.
 כ"א: תיבה זו אינה ברורה בהכת"י.

ב"ה.

פתח דבר

לקראת ש"ק פ' ואתחנן, שבת נחמו, חמשה עשר באב, הננו מוציאים לאור את המאמר ד"ה „שוש תשיש ותגל העקרה" משנת תקע"ב, מאת כ"ק אדמו"ר הזקן זצוקלה"ה נבג"ה זי"ע.

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה, והוא תדפיס מתוך ס' מאמרי אדה"ז תקע"ב, שעומד להופיע בקרוב אי"ה.

*

לתועלת הלומדים ומעיינים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וצייונים – נערכו ע"י הרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב.

מערכת „אוצר החסידים"

עש"ק פ' ואתחנן ט"ו באב, היתשט"ה ברוקלין, נ. י.

שׁוֹשׁ תשיש ותגל העקרה בקיבוץ בניה לתוכה בשמחה, הנה תשיש יש בו ב' פירושים א' פועל יוצא ופירושו תשיש אתה את העקרה בקיבוץ בניה כו', והב' פועל עומד כלומר שאתה תשיש ועי"ז תגל בקיבוץ בניה כו', ולהבין כ"ז צריך להבין תחילה מ"ש תגל העקרה בקיבוץ בניה דלכאורה האי קרא לאו רישי' סיפי' דעקרה היינו שלא ילדה וא"כ מהו קיבוץ בני' ואם יש לה בנים אינה עקרה כו'.

הנה ארו"ל ע"פ אשה כי תזריע וילדה זכר אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזריע תחילה יולדת נקבה פי' דקוב"ה ובנ"י הם הנק' חתן וכלה או איש ואשה, ופי' אשה כי תזריע כלומר שזרעה קודם לזרע האישה דהיינו שיש אתעדל"ת מלמטה ואח"כ נמשך עי"ז אתדל"ע והוא זרע האישה הבא אח"כ, אזי יולדת זכר פי' שההולדה שהאשה יולדת אח"כ מטפת האישה הוא זכר, ובנמשל למעלה בכנס"י היינו שההולדה שנעשה בנשמות ישראל מאתעדל"ע אשר ה' ית' מערה רוחו עליהם ממרום אחר קדושת אתעדל"ת שלהם הוא בחי' זכר והוא בחי' אהבה רבה ועצומה לה' ית', שהוא הנק' בשם זכר כמ"ש זכר חסדו כו', והוא מ"ש דוד מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ שאינו חפץ בשום דבר מה שהוא בחי' עמך כלומר אפי' ג"ע התחתון וג"ע העליון שבו יושבין הנשמות ונהנין מזיו כו' בכלם אין לו חפץ להיותם בחי' עמך כלומר שהם רק הארה בלבד מעצמותו ית' כו' הרי מהותו ועצמותו ית' אין לו תחילה ותכלה וא"א לשום נברא שהוא בע"ג ומחודש מאין ליש להיות נהנין ממנו כו' כ"א מבחי' זיו בלבד ממנו ית' שהוא המאיר ומתגלה בהשגות הנשמות שבג"ע וזהו שאמרז"ל ע"פ כי ב"ה הוי' צור עולמים ביד נברא העולם הבא שהיוד הוא נקודה א' במדור הנשמות הצדיקים הנהנין מזיו כו'. וזהו הנק' בחי' ועמך ועי"ז אמר דוד הע"ה ועמך לא חפצתי כ"א למהותו ועצמותו ית' דווקא, הגם שא"א להנות ממנו ולתופסו בהשגתו כי הנאה אינה אלא מדבר המושג דווקא ובא"ס ב"ה לית מחשבה תפיסא בי' כלל מ"מ הוא חפץ לדבקה בו גם שלא להנות מאומה כ"א להבטל

מזרעת תחילה יולדת זכר: תזריע יב, ב. ברכות ס' א. א. נדה לא, א. וראה במ"מ בס' מאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"א ע' רכא.

זכר חסדו: תהלים צח, ג. וראה יהל אור להצ"צ עה"פ (ע' שנו ואילך). ובהנסמן במילואים להמ"מ בסו"ס מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"א ע' שג.

מי לי בשמים: תהלים עג, כה. וראה דרמ"צ שם קלח, סע"א. ובמ"מ וציונים שם. שבו יושבין הנשמות ונהנין מזיו: ברכות יז, א.

שאמרז"ל ע"פ כי ב"ה הוי' צור עולמים ביד נברא העוה"ב: ישעי' כו, ד. מנחות כט, ב. לית מחשבה תפיסא בי' כלל: תקו"ז בהקדמה ד"ה פתח אליהו.

שׁוֹשׁ תשיש: מאמר זה נאמר ע"י כ"ק אדמו"ר הזקן בשנת תקע"ב (בסמיכות לפ' תצוה), על חתונת נכדו הרב מנחם נחום בן כ"ק אדמו"ר האמצעי. והוא נ"א ובשינויים מד"ה זה בלקו"ת תזריע כ, א. וראה גם ד"ה זה באריכות בס' מאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"א ע' שיז.

המאמר הובא גם בדרמ"צ קלז, ב: ע"פ מה ששמענו בחורף תקע"ב בחתונת גיסי וב"ד [=ובן דודי] ר' נחום נ"י ע"פ מ"ש שׁוֹשׁ תשיש כו'. ובהמשך הוא מביא שם את תוכן המאמר, בתוס' הגהות.

שׁוֹשׁ תשיש ותגל העקרה: נוסח ברכות נישואין. ארו"ל ע"פ אשה כי תזריע וילדה זכר אשה